

Sygn. akt VIII U 1734/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy P. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania P. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 11 maja 2013 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt. VIII U 1734/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11.05.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu P. W. (W.) prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227z późn. zm.) ponieważ do dnia 1 stycznia 1999r. nie udowodnił on 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury górniczej w związku z wykonywaniem pracy górniczej oraz zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania podniósł, że posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz okres pracy górniczej i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury. Natomiast organ rentowy nieprawidłowo wyliczył lata pracy ubezpieczonego, w tym lata pracy górniczej, przyjmując założenie, że każdy miesiąc ma 30 dni, podczas gdy 7 miesięcy w każdym roku ma po 31 dni.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Mianowicie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie jest członkiem OFE,

udowodnił 16 lat 2 miesiące i 19 dni okresów pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co pozwala na obniżenie wieku emerytalnego 65 lat do 57 lat, który to wiek ubezpieczony ukończył w dniu (...), jednakże nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych do dnia 1.01.1999r. a jedynie 24 lata 7 miesięcy i 23 dni.

Ponadto organ rentowy przedstawił szczegółowe wyliczenie okresów składkowych i nieskładkowych ubezpieczonego i podniósł, że staż pracy ubezpieczonego został prawidłowo ustalony, zgodnie z § 31 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno rentowe (Dz.U. z 2011r.Nr 237, poz.1412). Dodatkowo organ rentowy wskazał, że kolejną decyzją z dnia 2.07.2013r. zmienił zaskarżoną decyzję w zakresie obniżonego wieku, uprawniającego ubezpieczonego do przejścia na wcześniejszą emeryturę, jednakże zmiana ta nie miała żadnego wpływu na prawo ubezpieczonego do emerytury.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony P. W., urodzony w dniu (...) uprawniony był do górniczej renty inwalidzkiej III grupy w związku z wypadkiem przy pracy w okresie od 23.10.1990r. do 31.05.1996 r., natomiast od 20.05.1997r. uprawniony jest do górniczej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia, przy czym decyzją z dnia 16.09.2003r. renta została przyznana na stałe.

W dniu 18.03.2013r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu wykonywania pracy górniczej.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE, na dzień 1 stycznia 1999r. posiadał 24 lata, 4 miesiące i 13 dni okresów składkowych oraz 3 miesiące i 8 dni okresów nieskładkowych, czyli łącznie 24 lata, 7 miesięcy i 20 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Łączny staż pracy górniczej ubezpieczonego wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wynosi 16 lat, 2 miesiące i 19 dni, w tym 9 lat, 2 miesiące i 19 dni pracy górniczej zaliczanej z przelicznikiem 1,5 oraz 7 lat pracy górniczej zaliczanej z przelicznikiem 1,8 (k. 6 verte a.r. – t.III). Wykazany staż pracy górniczej, pozwala na obniżenie wieku emerytalnego 65 lat o 8 lat czyli do 57 lat. Wiek 57 lat ubezpieczony ukończył w dniu (...)

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję uwzględnił wszystkie okresy składkowe i nieskładkowe wykazane przez ubezpieczonego.

Przed 1.01.1999r. ubezpieczony zatrudniony był kolejno:

- od 1.09.1971r. do 31.07.1974r. w PST PW (...) w Z. na stanowisku mechanika (k.10 a.r. – t.I), czyli 2 lata i 11 miesięcy,
- od 5.08.1974r. do 22.10.1990r. w KWK (...) w Z. kolejno na stanowiskach młodszego cieśli pod ziemią i cieśli pod ziemią (k.15 a.r. – t.I), przy czym w okresie od 01/1981 do 06/1990r. wykazał 1850 dniówek zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym (k.7 a.r. – t.I), czyli 16 lat 2 miesiące i 19 dni,
- od 3.03.1992r. do 04.08.1994r. w KWK (...), kolejno na stanowisku robotnika gospodarczego na powierzchni i łaźniennego na powierzchni (k.4 a.r. – t.II), czyli 2 lata 5 miesięcy i 3 dni,
- od 1.12.1994r. do 31.01.1996r. w Firmie Handlowej (...) - Hurtowni (...), prowadzonej przez B. i S. P. w R., ostatnio na stanowisku kierowcy konwojenta (k.13 a.r. – t.II), czyli 1 rok i 2 miesiące,
- od 27.06.1996r. do 19.05.1997r. uprawniony był do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w Rejonowym Urzędzie Pracy w Z. (k.15 i 15-verte, 28 i 28 a, a.r. – t.II), czyli 10 miesięcy i 23 dni,
- od 19.01.1998r. do 31.12.1998r. w P.P.U.H. (...) – A. R., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy (k.17 a.r. - t.III), czyli 11 miesięcy i 13 dni.

Z podsumowania powyższych okresów wynika, że łącznie okresy zatrudnienia ubezpieczonego (w tym okresy składkowe i nieskładkowe) wraz z okresem pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynoszą 24 lata 6 miesięcy i 28 dni. Ponadto poza okresem zatrudnienia, a mianowicie w okresie od 5.08.1994r. do 26.08.1994r., czyli przez 22 dni ubezpieczony przebywał na zasiłku chorobowym pobieranym z ZUS (w dniu 4.08.1994r. pozostawał jeszcze w zatrudnieniu). Po dodaniu tego okresu, łącznie okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonego wynoszą 24 lata 7 miesięcy i 20 dni. (wg. decyzji ZUS 24 lata 7 miesięcy i 23 dni).

W powyższych okresach zatrudnienia, a także poza okresem zatrudnienia ubezpieczony przebywał na zasiłkach chorobowych w następujących okresach:

- od 25.06.1992r. do 30.06.1992r. 6 dni

- od 22.01.1993r. do 31.01.1993r. 10 dni

- od 22.03.1993r. do 1.04.1993r. 11 dni

- od 16.04.1993r. do 30.04.1993r. 15 dni

- od 7.02.1994r. do 8.02.1994r. 2 dni

- od 21.03.1994r. do 23.03.1994r. 3 dni

- od 21.06.1994r. do 11.07.1994r. 21 dni

- od 4.08.1994r. do 26.08.1994r. 23 dni,

(w tym od 5.08.1994r. do 26.08.1994 r. tj 22 dni poza okresem zatrudnienia)

- od 17.09.1998r. do 18.09.1998r. 2 dni

- od 21.09.1998r. do 22.09.1998 r. 2 dni

- od 9.12.1998r. do 11.12. 1998 r. 3 dni

(dowód: karta zasiłkowa k.6, t.II oraz świadectwo pracy k.75 t.I akt ZUS)

Z podsumowania wynika, że w powyższych okresach zatrudnienia, a także dodatkowo w okresie od 5.08.1994r. do 26.08.1994r. poza okresem zatrudnienia, do dnia 1.01.1999r. ubezpieczony posiadał łącznie 3 miesiące i 8 dni okresów nieskładkowych. Po odjęciu tych okresów od ogólnych okresów składkowych i nieskładkowych pozostaje 24 lata 4 miesiące i 13 dni okresów składkowych (wg. decyzji ZUS 24 lata 4 miesiące i 15 dni).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego.

Mając na uwadze, że ubezpieczony w toku postępowania nie wykazał żadnych innych okresów zatrudnienia poza udowodnionymi w organie rentowym, Sąd uznał, że materiał zebrany w aktach rentowych jest wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego P. W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012r. – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługiwała pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Z dniem 1 stycznia 2013r. treść art. 184 ust. 2 ustawy, uległa zmianie – na mocy art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012r. poz. 637). Zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 184 ust 2 ustawy, od 1 stycznia 2013r. rozwiązanie stosunku pracy nie jest już przesłanką konieczną do nabycia emerytury na podstawie tego przepisu.

Zgodnie z art. 39 ustawy ubezpieczonemu, urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r., spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50 a, który ma co najmniej 5 lat:

- 1) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo
- 2) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywcę w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki,

wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 pkt 1, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

Z kolei w myśl art. 50a ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki :

- 1) ukończył 55 lat życia ;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn , w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50 c ust.1;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zdaniem Sadu nie ulega wątpliwości, że ubezpieczony nie spełnia warunku 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, wymaganej przez art. 50a cytowanej ustawy. Pracę górniczą ubezpieczony wykonywał w okresie od 5.08.1974r. do 22.10.1990r. w KWK (...) w Z. kolejno na stanowiskach młodszego cieśli pod ziemią i cieśli pod ziemią. Z zaświadczenia z dnia 18.09.1990r. wydanego przez KWK (...) wynika, że w okresie od 01/1981 do 06/1990r. ubezpieczony przepracował 1850 dniówek zaliczanych na prawo do emerytury w wymiarze półtorakrotnym. Ubezpieczony w żaden sposób nie wykazał, że w okresie od 5.08.1974 r. do 31.12.1980r. również wykonywał pracę w dniówkach zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym.

Prawidłowo zatem organ rentowy przyjął, że ubezpieczony wykazał 7 lat pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym na prawo do emerytury i z przelicznikiem 1,8 na wysokość emerytury (1850 dniówek : 22 dniówki robocze w miesiącu = 84 miesiące : 12 miesięcy w roku = 7 lat), natomiast w pozostałym okresie zatrudnienia w KWK (...) czyli przez 9 lat 2 miesiące i 19 dni ubezpieczony wykonywał pracę górniczą, określoną w art.50 c, a zatem pracę, która zaliczana jest

z przelicznikiem 1,5 na wysokość emerytury, jednakże nie podlega zaliczeniu w wymiarze półtorakrotnym na prawo do emerytury.

Jak wynika z powyższego łączny staż pracy górniczej ubezpieczonego wynosi 16 lat 2 miesiące i 19 dni, a z wymiarem półtorakrotnym 19 lat 8 miesięcy i 19 dni (16 lat 2 miesiące i 19 dni + 3 lata i 6 miesięcy, tj $\frac{1}{2}$ z 7 lat = 19 lat 8 miesięcy i 19 dni).

Dodatkowo podkreślenia wymaga okoliczność, że nawet w przypadku zaliczenia całego okresu zatrudnienia ubezpieczonego w KWK (...) w wymiarze półtorakrotnym, ubezpieczony nie osiągnąłby 25 lat stażu pracy górniczej i równorzędnej wymaganej przez art.50a ustawy, lecz 24 lata 3 miesiące i 28 dni. ($\frac{1}{2}$ x 16 lat 2 m-ce i 19 dni = 8 lat 1 miesiąc i 9 dni + 16 lat 2 miesiące i 19 dni = 24 lata 3 miesiące i 28 dni).

Ubezpieczony nie spełnia zatem warunków wymaganych do uzyskania prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, natomiast stosownie do art. 39 ustawy, wykazany staż pracy górniczej pozwala na obniżenie wieku emerytalnego 65 lat o 8 lat czyli do 57 lat, który to wiek ubezpieczony ukończył w dniu (...)

Słusznie zatem organ rentowy wydał decyzję na podstawie art.184 w zw. z art. 39 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Poza sporem w sprawie pozostaje okoliczność, że ubezpieczony posiada wymagany przez art. 39 ustawy 5-letni staż pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, osiągnął wiek przewidziany w art. 39 ustawy, a nadto nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Spór w sprawie sprowadzał się natomiast do kwestii czy organ rentowy w sposób prawidłowy wyliczył okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonego i w konsekwencji czy ubezpieczony spełnia warunek 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 1.01.1999r. tj. na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wymagany przez art.184 ust.1 pkt 2 ustawy.

Zdaniem Sądu, organ rentowy prawidłowo wyliczył okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonego, w tym także okresy pracy górniczej. Wyliczenia te zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w szczególności z § 31 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno rentowe (Dz.U. z 2011r. Nr 237, poz.1412).

W myśl powołanego przepisu „ Przy obliczaniu okresu składkowego i nieskładkowego dodaje się osobno dla każdego z tych okresów, poszczególne lata, miesiące i dni. Okresy niepełnych miesięcy oblicza się w dniach. Sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 30 dni kalendarzowych; sumę miesięcy zamienia się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za jeden rok. Jeżeli w zaświadczeniu stwierdzającym okresy zatrudnienia są podane dniówki robocze, a nie okresy zatrudnienia, sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 22 dni robocze, a za okresy przed dniem 1 stycznia 1981 r. - 25 dni roboczych”.

W taki właśnie sposób organ rentowy wyliczył okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonego, przyjmując do wyliczenia pełne lata i pełne miesiące bez względu na to czy liczyły 31 dni, 30 dni czy też 28 dni. W dniach zostały obliczone jedynie niepełne miesiące (np. te, które rozpoczynały lub kończyły okresy zatrudnienia lub okresy nieskładkowe nieprzekraczające 1 miesiąca), a następnie suma tych dni została zamieniona na miesiące po przyjęciu 30 dni kalendarzowych za każdy miesiąc.

Jak wynika z wyliczeń organu rentowego, a także wyliczeń Sądu przedstawionych w stanie faktycznym, na dzień 1.01.1999r. ubezpieczony legitymował się okresami składkowymi i nieskładkowymi wynoszącymi łącznie 24 lata, 7 miesięcy i 20 dni. Wprawdzie w zaskarżonej decyzji organ rentowy przyjął, że ubezpieczony wykazał 24 lata 7 miesięcy i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych, czyli o 3 dni więcej, jednakże z wyliczenia znajdującego się w aktach ZUS na k.22, stanowiącego podstawę wydania zaskarżonej decyzji wynika, że okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonego do 31.12.1998r. wynoszą łącznie 24 lata, 7 miesięcy i 20 dni, a zatem wyliczenie organu rentowego jest

zgodne z wyliczeniem Sądu, natomiast pomyłka organu rentowego, zawarta w zaskarżonej decyzji, dotyczy zaledwie 3 dni na korzyść ubezpieczonego i nie mogła mieć żadnego wpływu na treść zaskarżonej decyzji oraz na orzeczenie Sądu.

Ubezpieczony nie wykazał zatem 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 1.01.1999r., a tym samym nie spełnił przesłanki przewidzianej w art. 184 ust.1 pkt 2 ustawy emerytalnej. Nie ulega wątpliwości, że wszystkie przesłanki przewidziane w art. 184 ustawy, powinny być spełnione łącznie.

W świetle powyższych okoliczności Sąd uznał, że ubezpieczony nie spełnia łącznie wszystkich warunków niezbędnych do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikających z art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), a tym samym jego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

SSO Janina Kościelniak